

Syriza ja no és un model per a ningú, un any després del referèndum sobre el deute

Pablo Sánchez Centellas / @pa_sanchez_1978

Fa una mica menys de divuit mesos vivíem un moment molt important per la història de l'esquerra a Europa. Per primera vegada un govern a l'esquerra de la socialdemocràcia guanyava unes eleccions i podia formar un govern des de feia molt de temps (de fet només l'illa de **Xipre** havia viscut una situació similar recentment).

La victòria de Syriza després de governs de la troika marcava un abans i un després. Havia estat un any trepidant a Europa i a Grècia. Els sis mesos de negociacions amb la troika van marcar l'imaginari de l'esquerra a Europa, les fotos de **Varoufakis** donant la mà a Disselbloem van fer la volta al món.

Fins i tot el govern **Tsipras** va atrevir-se fer allò que **Papandreu** només va insinuar i li va costar el seu càrrec: un referèndum. **Ara acabem de passar la celebració del primer any d'aquell moment.** Un referèndum que també ha suposat un abans i un després per a l'esquerra europea. Aleshores van caure les màscares dels demòcrates de Brussel·les, que només volen eleccions que els puguin reiterar als seus càrrecs.

Abans i després

I després del referèndum, hem viscut la gran desil·lusió. **El poble grec va votar contra els dictats de Brussel·les.** Una cosa que comença a ser norma. El 62% dels més de 6 milions de votants van rebutjar l'acord entre el govern grec i la troika que el mateix govern cridava a rebutjar. **Un moment on es posava en dubte l'austeritat com la única política possible a Europa.**

El mateix mes de juliol de 2015 el govern grec va decidir acceptar les condicions, viure per lluitar un altre dia, que diu el diftong anglès. Però el problema és que en acceptar les condicions de la troika i sofrir **Syriza** una escissió, ha agafat la senda d'abandonar la lluita. Ara fa un any **dèiem**: **"Res mai no serà la mateixa cosa, ni a Brussel·les ni a Atenes ni enlloc"** i, de fet, no ho ha estat. **La virginitat de l'esquerra europea s'ha perdut.** I ho hem vist durant les nostres campanyes electorals, tant de desembre de 2015 com aquesta recent de juny de 2016.

Un bon exemple van ser els pressupostos d'emergència social que va plantejar el Govern grec al desembre i que la Comissió Europea va fer retirar. També ho són les vagues generals contra la retallada de pensions del govern **Tsipras** o potser la participació del primer ministre grec a les reunions dels líders socialistes europeus. **Syriza ja no és model per a ningú i es busquen referents de política alternativa a l'austeritat.**

La ex-presidenta de l'Assemblea nacional que va crear la Comissió per la revisió del deute ha explicat com aquella comissió ja no existeix i ja han tornat els odiosos homes de negre. De fet, el primer que ha quedat transformat és la suposada radicalitat de l'esquerra a nivell europeu. El govern **Syriza** ha fet alguna petita concessió pal·liativa dels efectes dels memoràndums de la troika, però en general ha aplicat els plans de manera religiosa.

Però no només ha estat l'anticlímax per una part de l'esquerra europea, tampoc han estat instrumentals a exposar les negociacions internacionals ni els acords als consells de ministres. Grècia manifesta una oposició bastant tímida als tractats com TTIP o CETA, molt més tímida que el

parlament de Valònia, amb govern socialista.

Tot govern amb voluntat de canvi ha de viure amb contradiccions i inèrcies de les institucions, però ha de saber també generar dinàmiques de suport social per avançar polítiques de canvi. Això, que és molt evident a l'escala local, a nivell estatal és una condició 'sine qua non' per poder engegar un procés de canvi. La política de Syriza ha esclafat els moviments socials i ha generat apatia social.

D'un costat, aquells que van treballar per ajudar el govern de Syriza es veuen incapaços de tornar a construir de zero una alternativa creïble i continuen intentant canviar-la, però les conseqüències de les polítiques de la troika (i ara amb el suport de Syriza) generen situacions socials cada cop més dures. **No passa una setmana sense un article sobre els efectes de l'austeritat a Grècia.** [L'exemple dels suïcidis pot servir per il·lustrar això.](#)

Haurien pogut fer un altra cosa?

Aquesta és la pregunta, retòrica, que permet justificar la decisió del comitè central del partit de continuar al govern amb les condicionalitats de la troika. Ni el govern grec, ni Syriza van fer mai una aposta clara per la internacionalització de les solucions, quan el seu problema principal son institucions financeres internacionals. **Mai no van tenir cap crida a la mobilització, cap recerca de suport.** Alguns individus com **Varoufakis** ho han fet després, però **Tsipras** va perdre una bona finestra d'oportunitat i el mateix **Varoufakis** dimitint el dia després del resultat, no va donar la batalla interna. El greu fracàs de l'aposta transformativa grega ha de ser un avis per a totes les organitzacions que tenen voluntat de canvi social.

L'auge de la extrema dreta xenòfoba a Europa no pot ser entès sense vincular la falta de projecte de solidaritat amb el cas grec, ni cap projecte transformador que no estigui dins del marc legal i mental de la Unió Europea entesa com un vigilant macroeconòmic.

Tothom hauria entès la dificultat de Syriza de lluitar sol a la arena política i potser també una derrota, però des de l'arribada a la mansió Maximos -residència del govern grec- **s'han traspasat moltes línies vermelles.** La última gran línia vermella és la venda de la meitat de les companyies públiques d'aigua després d'un referèndum que es va fer a Salònica, on el 98% de la gent va votar en contra amb centenars d'activistes de Syriza fent campanya. També les companyies d'electricitat seran venudes, amb la lògica pèrdua de sobirania energètica i els futurs talls a qui no puguin pagar. **És molt probable que molts milions de votants de Syriza no els varen votar per acabar així.**

Potser el més greu ha estat l'última visita del president de la Comissió Europea, **Jean Claude Juncker.** Tsipras ha perdut tota la vergonya a l'hora de qualificar a qui aquí encara vilipendiem i va dir d'ell que és **"un veritable amic de Grècia i un campió en defensa de l'ideal europeu"**. Quan comencen a confondre aliats i enemics i ataquem les pensions i els drets socials i convidem els defraudadors fiscals per fer-los lloances és que hem començat un camí sense retorn com el que tan bé coneixem de **'OTAN, d'entrada no'**.